

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS 2022–2025 METŲ
KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi:

1. T v i r t i n u Krašto apsaugos sistemos 2022–2025 metų korupcijos prevencijos veiksmų planą (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:
  - 2.1. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2017 m. balandžio 7 d. įsakymą Nr. V-321 „Dėl Krašto apsaugos sistemos 2017–2021 metų antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
  - 2.2. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2017 m. balandžio 7 d. įsakymą Nr. V-318 „Dėl Krašto apsaugos sistemos 2017–2021 metų antikorupcinės programos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
  - 2.3. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymą Nr. V-967 „Dėl vadovavimosi Krašto apsaugos sistemos 2017–2021 metų antikorupcine programa ir jos įgyvendinimo priemonių planu“.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas

teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, stabdo ekonomikos plėtrą, kelia pavojų valstybės valdymui, valstybės institucijų stabilumui ir visuomenės moralei. Nors 2020 m. sociologiniai tyrimai parodė korupcijos patirties mažėjimą, tačiau korupcija vis dar suvokiama kaip aktuali problema Lietuvoje, o bendras antikorporcinės pažangos vertinimas nepasikeitė ir išliko 60 balų iš 100 galimų. Tarp aktualiausių Lietuvos gyventojams problemų korupcija užima 5 vietą po mažų atlyginimų, sveikatos apsaugos, kylančių kainų ir nedarbo.

8. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“ 2020 m. lapkričio – 2021 m. sausio mėnesiais atliko sociologinį tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2020“ (toliau – Žemėlapis), kurį inicijavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT). Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM) savo ruožtu 2020 m. gruodžio – 2021 m. sausio mėnesiais atliko tyrimą KAS darbuotojų korupcijos tolerancijai nustatyti. Tyrimai suteikia galimybę įvertinti korupcinę situaciją Lietuvoje ir KAS, išsiaiškinti tikslinių grupių požiūrį į korupciją, korupcijos paplitimą įvairiose institucijose, nustatyti respondentų korupcinę patirtį bei įvertinti antikorporcinį potencialą.

9. Tyrimo rezultatai atskleidė mažėjančio korupcijos masto vertinimo tendenciją visuomenėje. Didesnė respondentų dalis teigė, kad korupcijos mastas per pastaruosius penkerius metus sumažėjo. Didelė dalis įmonių vadovų korupciją vertina kaip kliūtį, o ne kaip įrankį verslui vystyti. Lyginant tikslinių grupių atsakymus, galima matyti, kad kritiškiausiai korupcinių procesų atžvilgiu yra nusiteikę gyventojai, po to – verslininkai, o mažiausiai kritiški yra valstybės tarnautojai.

10. Vertindami korupcinogeninę situaciją 90 proc. gyventojų ir absoliuti dauguma valstybės tarnautojų prie korupcinių situacijų priskiria situacijas, kai valstybės tarnyboje dirbantis asmuo paima piniginių atlygį už paslaugos atlikimą ar atlikimo pagreitinimą. Antroje vietoje, tyrimo duomenimis, atsidūrė situacija, kuomet užsienio verslininkas paperka Lietuvos valstybės tarnautoją ar pareigūną, siekdamas naudos savo verslui. Ir gyventojai, ir valstybės tarnautojai nurodė, kad labai paplitęs reiškinys, kuomet per pažintis yra įsidarbinama į valstybės instituciją ar privačią įmonę. Su korupcinogenine situacija glaudžiai susijęs ir korupcijos formų paplitimas šalyje. Didžioji dalis respondentų nurodė, kad nepotizmas yra labiausiai paplitusi korupcijos rūšis. Toliau sekė politinių partijų narių protegavimas, palankių įstatymų, naudingų atskiroms grupėms, priėmimas, papirkimas, sprendimų vilkinimas. Net 40 proc. (2019 m. 39 proc.) valstybės tarnautojų nurodė, kad susiduria su situacija, kai politikai proteguoja savo partijos narius, kad šie eitų pareigas viešajame sektoriuje.

11. Atliekant tyrimą, respondentų buvo prašoma įvertinti korupcijos paplitimą įvairiose institucijose, taip pat ministerijose ir joms pavaldžiose įstaigose. 13 proc. gyventojų ir įmonių atstovų bei 7 proc. valstybės tarnautojų mano, kad KAM ir jai pavaldžios įstaigos yra labai korumpuotos. Atitinkamai 46 proc. gyventojų, 42 proc. įmonių atstovų ir 35 proc. valstybės tarnautojų nurodė, kad

KAM ir jai pavaldžios įstaigos yra iš dalies korumpuotos. Atitinkamai 19, 17 ir 22 proc. pasirinko atsakymą „visiškai nekorumpuota“. Įvertinus rezultatus, KAM ir jai pavaldžios įstaigos, gyventojų ir įmonių atstovų vertinimu, atsidūrė septintoje, o valstybės tarnautojų vertinimu – šeštoje vietoje tarp kitų ministerijų. Lyginant su kitomis įstaigomis, toks vertinimas yra vidutinis. Įvertinus Lietuvos gyventojų nuomonę apie korupcijos paplitimą institucijose, Lietuvos kariuomenė (toliau – LK) buvo įvertinta blogiausiai tarp 10 institucijų. 6 proc. respondentų LK įvardijo kaip labai korumpuotą, 36 proc. – iš dalies korumpuotą ir 36 proc. visai nekorumpuotą. Įmonių atstovų vertinimu, LK atsidūrė antroje vietoje nuo galo. Respondentai atitinkamai vertino: labai korumpuota – 6 proc., iš dalies korumpuota – 28 proc., visai nekorumpuota – 44 proc. Valstybės tarnautojai LK vertino palankiau ir LK atsidūrė vidurinėje pozicijoje tarp visų vertintų institucijų. 2 proc. respondentų nurodė, kad LK yra labai korumpuota, 22 proc. – iš dalies korumpuota ir 35 proc. – visai nekorumpuota. KAM atlikto vidinio tyrimo metu nustatyta, kad 8 proc. KAS respondentų nurodė, jog situacija, kuomet siūlomas papildomas atlygis, yra paplitusi KAS, o 51 proc. nurodė, kad situacija nėra paplitusi.

12. Kiti svarbūs Žemėlapyje paliesti aspektai yra kovos su korupcija bei antikorupcinio potencialo vertinimai. Remiantis atlikto tyrimo duomenimis, galima identifikuoti problemines sritis ir numatyti, kokiomis priemonėmis galima siekti užsibrėžtų tikslų. Tyrimo rezultatai parodė, kad dėl korupcijos plitimo gyventojai ir valstybės tarnautojai pirmiausia kaltina politikus bei teisėjus. Įmonių vadovai atvirkščiai – pirmiausia nurodo teisėjus, paskui – politikus. Kaip pagrindinės kyšininkavimo reiškinį stimuliuojančios priežastys buvo nurodytos per mažos baudmės (35 proc.) ir per maži atlyginimai (34 proc.).

13. Antikorupcinio potencialo tyrimo duomenimis, 50 proc. gyventojų žino, į ką reikėtų kreiptis dėl korupcijos atvejų, 19 proc. praneštų, 8 proc. norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje. Įmonių vadovų rodikliai yra aukštesni: 66 proc. žino, 28 proc. praneštų, 8 proc. norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje. Valstybės tarnautojų rodikliai dar aukštesni: 88 proc. žino, 53 proc. praneštų apie korupciją, 28 proc. tarnautojų norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje. KAM atlikto tyrimo duomenimis, 61 proc. KAS personalo žino, į ką kreiptis norint pranešti apie korupciją, 78 proc. praneštų apie žinomą korupcijos atvejį. Iš tyrimo rezultatų matyti, kad geriausias antikorupcinis potencialas yra susiformavęs tarp valstybės tarnautojų. Kaip vieną iš antikorupcinį potencialą mažinančių priežasčių galima įvardyti baimę nukentėti asmeniškai, kadangi gyventojai ir įmonių atstovai baimę nukentėti nurodė kaip pagrindinę nenoro pranešti apie korupcinį įvykį priežastį. KAM atlikto tyrimo duomenimis, KAS personalas kaip pagrindinę nenoro pranešti apie korupcijos atvejį priežastį taip pat nurodė saugumo jausmo trūkumą. Valstybės tarnautojai pirmoje vietoje nurodo kitą argumentą – nenori pranešti, nes nėra įsitikinę, kad tai korupcijos atvejis. Kita svarbi priežastis, dėl kurios nenorima pranešti apie korupcijos atvejį, yra nusivylimas, kad pranešus susiję asmenys nebus

nubausti. Didelė dalis respondentų mano, kad dauguma aplinkinių žino apie esamus korupcijos atvejus, bet niekas nepraneša, todėl ir jie nesiryžta arba nenori papildomų rūpesčių. Dalis respondentų mano, kad atvejai yra tokie nereikšmingi, kad neverta pranešti, arba tiesiog nežino į ką kreiptis.

14. Tyrimas atskleidė ir viešųjų pirkimų srityje egzistuojančias problemas. 44 proc. dalyvavusių konkursuose nurodė, kad konkursų specifikacijos tikslingai apribojamos, kad laimėtų konkreti įmonė, 43 proc. nurodė, kad sutartys sudaromos su tais pačiais pirkimų dalyviais. 60 proc. valstybės tarnautojų nurodė, kad specifikacijų tikslinis ribojimas yra labai paplitęs ir paplitęs. 63 proc. valstybės tarnautojų nurodė, kad yra paplitę ir labai paplitę atvejai, kai sutartys sudaromos su tais pačiais dalyviais.

15. „Eurobarometro“ duomenimis, korupcijos paplitimo suvokimas Lietuvoje išlieka aukštas – 92 proc. respondentų teigė, kad korupcijos problema mūsų šalyje yra paplitusi. Tai yra šeštas aukščiausias rodiklis tarp Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių (vidurkis – 71 proc.). Korupcijos suvokimo indekso tyrime organizacija „Transparency International“ 2020 m. Lietuvai skyrė 60 balų iš 100 galimų. Lietuva atsidūrė 14-oje vietoje tarp ES valstybių (2019 m. buvo 15-oje). 84 proc. respondentų sutiko, kad kyšis ir naudojimas ryšiais yra lengviausias būdas gauti viešąsias paslaugas. Šis rodiklis yra septintas aukščiausias tarp ES valstybių narių ir aukščiausias tarp Baltijos valstybių. Lyginant su kitomis ES valstybėmis narėmis, Lietuvoje yra daugiau gyventojų, linkusių toleruoti korupcinį elgesį, o ypač toleruojamos dovanos viešajame sektoriuje. Tolerancija korupcijai pasižymi ir tuo, kad Lietuvos gyventojai, susidūrę su korupcija, apie ją praneša tris kartus rečiau, lyginant su ES vidurkiu. Gyventojų nuomone, kyšininkavimas, papirkinėjimas ir piktnaudžiavimas valdžia labiausiai paplitęs sveikatos priežiūros sistemoje, politinėse partijose ir tarp valstybės tarnautojų, sprendžiančių dėl viešųjų konkursų laimėtojų.

16. Nors ilgalaikėje perspektyvoje pastebima, kad gyventojų vertinimas tampa nuosaikesnis – reikšmingai mažėja gyventojų, manančių, kad korupcijos lygis per trejų metų laikotarpį išaugo, mažėja korupcijos paplitimo intensyvumo vertinimas, tačiau korupcija tiek politiniu, tiek administraciniu lygmeniu mūsų šalyje tebėra vienas iš pagrindinių veiksnių, skatinančių piliečių nusivylimą valstybe.

ANTRASIS SKIRSNIS GYNYBOS SEKTORIAUS INTEGRALUMO INDEKSAS

17. Organizacija „Transparency International“ (toliau – TI) 2020 m. (duomenys surinkti 2018–2019 m.) atliko tarptautinį gynybos sektoriaus integralumo indekso (toliau – GDI) vertinimą (atliekamas politinės, finansinės, personalo, karinių operacijų ir įsigijimų rizikų vertinimas). Vertinimas atliekamas 100 proc. skalėje, vėliau kiekvienai vertinamai šaliai pagal bendrą surinktų procentų skaičių priskiriamas raidinis korupcijos rizikos įvertinimo indeksas nuo F (blogiausio) iki A

(geriausio). TI pripažįsta, kad informacija gynybos klausimais yra slapta ir sunkiai viešai prieinama, todėl pabrėžia, kad skaidrumo trūkumas gynybos struktūrose kelia didelę korupcijos riziką. Taip pat išvadoje pažymėtina, kad informacijos trūkumas apsunkina akademinį vertinimą, todėl kai kurie vertinimai gali būti nevisiškai tikslūs. 2020 m., TI vertinimu, Lietuvos gynybos sektorius surinko 59 proc. (2015 m. 61,8 proc.) ir gavo C korupcijos rizikos įvertinimą, Lenkija ir Estija taip pat gavo C įvertinimą, atitinkamai surinko 55 ir 58 proc., Latvija surinko 67 proc. ir gavo B įvertinimą. Korupcijos rizikos vertinimas neparodo pačios korupcijos egzistavimo, šis vertinimas nusako, kokia rizika egzistuoja korupcijos pasireiškimui, ar yra pakankamas kiekis priemonių, galinčių užkirsti kelią korupcinio pobūdžio veikoms.

18. Vertinant atskirus gynybos sektoriaus rizikos veiksnius, aukščiausią įvertinimą gavo finansinė rizika – A (83 proc.) (2015 m. – 81 proc.), toliau sekė politinė rizika – B (76 proc.) (2015 m. – 65 proc.), personalo rizika – B (68 proc.) (2015 m. – 63 proc.). Kiek blogesnę negu vidurkis vertinimą gavo įsigijimų rizika – C (56 proc.) (2015 m. – 60 proc.). Karinių operacijų rizika buvo įvertinta blogiausiai, šiam veiksmui skirta tik 13 proc. ir suteiktas blogiausias F raidės indeksas (2015 m. – 40 proc.). Informacijos apie karines operacijas prieinamumas galėjo būti vienas iš veiksnių, lėmusių tokį žemą vertinimą. Karinių operacijų ir įsigijimų rizikos vertinimai daro neigiamą įtaką bendram visos gynybos sektoriaus korupcijos rizikos vertinimui ir užkerta kelią surinkti balą, reikalingą B indekso vertinimui.

19. Detalizuodama įsigijimų sektoriaus rizikos vertinimą TI pažymi, kad pirmieji du pirkimų ciklai (pirkimų planas ir sutarčių įgyvendinimas bei pasirašymas), kaip numatyta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, gynybos sektoriuje yra visiškai reglamentuoti. Tačiau TI išskiria ir problemines sritis. TI akcentuoja silpną įsigijimų kontrolę, ilgalaikio planavimo, viešumo bei teisės aktų pažeidimų spragas. Vertinimo išvadose pabrėžiama, kad ne visi pirkimai vykdomi laikantis teisės aktų, todėl VPT skiria administracines nuobaudas ar įspėjimus už Viešųjų pirkimų įstatymo nesilaikymą. TI išvadose taip pat pažymima, kad KAM pradėta vykdyti reforma, kuria siekiama pakeisti požiūrį į pirkimus. Nuo 2018 m. sausio 1 d. buvo įsteigta Gynybos resursų agentūra (toliau – GRA), taip siekiama centralizuoti pirkimus gynybos srityje, padaryti procesą efektyvesnį, susiejant jį su ilgalaikiais planais, padidinti atvirų konkursų dalį, iki minimumo sumažinti pirkimų, kuriuose yra tik vienas dalyvis, skaičių. GRA įkūrimas taip pat orientuotas į ilgalaikį įsigijimų planavimą bei įsigijimų kontrolę. Kadangi TI atlikdama tyrimą vadovavosi 2018–2019 m. surinktais duomenimis, kuomet GRA veikla tik įsibėgėjo, darytina prielaida, kad situacija visose TI akcentuojamose įsigijimų srityse yra ženkliai pagerėjusi.

20. Įvertinus 2017–2020 m. VPT pirkimų vertinimo išvadas, kuriomis VPT įpareigojo KAS perkančiąsias organizacijas nutraukti pradėtus pirkimus, dažniausiai nustatyti pažeidimai vykdant

pirkimus buvo: dirbtinai ribojama konkurencija, įstatymuose nustatytų terminų nesilaikymas, pertekliniai pirkimuose nustatyti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai buvo labai specifiniai ir tikslingai orientuoti į konkrečių prekių gamintojų (ženklų) pavadinimus, techninių specifikacijų ir reikalavimų neatitikimas. Įvertinus VPT išvadas, pažymėtina, kad kiekvienais metais VPT išvadų, įpareigojančių nutraukti pirkimus, mažėja, ši tendencija rodo minėtos (GRA) reformos veiksmingumą. Įvertinus 2017–2019 m. VPT duomenis apie vykdytus viešuosius pirkimus gynybos ir saugumo srityje matyti, kad viešųjų pirkimų neskelbiamų derybų būdu kiekvienais metais nuosekliai mažėjo, taip pat mažėjo riboto konkurso būdu vykdytų pirkimų skaičius, o pirkimų, vykdytų atviro konkurso ir skelbiamų derybų būdu, skaičius nuosekliai augo. Įvykdytų elektroninių viešųjų pirkimų gynybos ir saugumo srityje skaičius taip pat augo. 2017 m. elektroniniai pirkimai gynybos ir saugumo srityje sudarė 41 proc., arba 89,2 mln. (2018 m. – 50,3 proc.) visos vertės; 2019 m. elektroniniai pirkimai sudarė 88,9 proc., arba 120,8 mln. nuo visos vertės.

21. TI, vertindama karinių operacijų riziką, prie probleminių sričių priskyrė neparengtą korupcijos prevencijos doktriną, nevykdomą ilgalaikį karinių operacijų planavimą bei korupcijos prevencijos stebėsenos trūkumą karinėse operacijose. Pažymėtina, kad, lyginant karinių operacijų riziką su kitomis sritimis, karinių operacijų rizika ir kitose valstybėse vertinama kaip pavojingiausia sritis korupcijos apraiškoms. Detalizuodama karinių operacijų riziką, TI pažymi, kad Lietuva turi detalią ir suprantamą karinę doktriną, tačiau šioje doktrinoje korupcija ne tik kad nepriskiriama prie strateginių klausimų, bet visiškai nėra užsimenama apie korupcijos prevenciją gynybos sektoriuje. Pabrėžiama, kad gynybos sektoriuje yra patvirtinta korupcijos prevencijos programa (2017–2021 m.), kurioje nėra nustatytos korupcijos rizikos karinėse operacijose. Nepaisant to, gynybos sektoriaus antikorporcinės programos įgyvendinimo plane (2017–2021 m.) nustatyta, kad vykdant tarptautines operacijas, kuriose dalyvauja ne mažesnis kaip būrio dydžio vienetas, paskiriamas vienas apmokytas karys, atsakingas už korupcijos prevenciją.

22. Prie karinių operacijų rizikų TI priskyrė ir visų lygių vadų antikorporcinio švietimo trūkumą prieš vykstant į tarptautines operacijas. Pažymima, kad yra būtina, jog visų lygių vadai, vykstantys į tarptautines operacijas, suprastų korupcijos rizikos problemas, su kuriomis jie gali susidurti dislokavimo metu. Vertinime minima, kad nors prieš dislokavimą pareigūnams surengiami specialūs mokymai, kurie apima korupcijos prevencijos temas, tačiau šie mokymai yra labiau orientuoti į karinius mokymus nei į korupcijos prevenciją.

23. Vertindama karinių operacijų riziką, TI iškelia klausimą: „Ar planuojant tarptautines operacijas korupcija yra iškeliamą kaip strateginė problema?“. Atsakydama į šį klausimą TI dar kartą pabrėžia, kad Lietuvos karinėje doktrinoje korupcija nėra priskiriama prie strateginių klausimų, o Nacionalinio saugumo strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d.

nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio saugumo strategija), korupcija minima kaip grėsmė ir pabrėžiama būtinybė imtis antikorpucinių priemonių. Tačiau Nacionalinio saugumo strategija yra orientuota į visuomenės saugumą ir viešąjį sektorių, todėl nėra aiškios sąsajos su tarptautinių operacijų planavimu. TI taip pat pažymi, kad 2017–2020 m. antikorpucinės programos įgyvendinimo priemonių plano 2.5 papunktis nustato, kad LK Gynybos štabas vykdo veiklos stebėseną ir kartą per pusę metų pateikia informaciją apie korupcijos prevencijos priemones tarptautinėse operacijose, tačiau, anot TI, ši informacija nėra viešai prieinama.

24. Galutinėje TI tyrimo išvadoje nurodoma, kad korupcijos rizika Lietuvos gynybos sektoriuje yra palyginti maža, o Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymas ir Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas sudaro galimybę pagerinti gynybos sektoriaus valdymą, jei tik jie bus įgyvendinami tvariai ilguoju laikotarpiu. Parlamentinė sektoriaus priežiūra yra stipri, bet silpna viešųjų pirkimų procesų kontrolė ir nuolatinis konkursų neskaidrumas reikalauja didesnių pastangų.

TREČIASIS SKIRSNIS

KORUPCIJOS PREVENCIJA KAS VEIKLOS SRITYSE, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

25. Nors sociologinių tyrimų duomenys atskleidė mažėjančią korupcijos masto vertinimo tendenciją visuomenėje, tačiau korupcija vis dar suvokiama kaip aktuali problema Lietuvoje, o bendras antikorpucinės pažangos vertinimas per pastaruosius metus nepasikeitė. Korupcija užima penktą vietą tarp aktualiausių Lietuvos gyventojams problemų, o kaip pagrindinės korupcijos formos įvardijami nepotizmas, kyšio davimas, savų protegavimas. 2020 m. sociologinių tyrimų duomenimis, vertinant korupcijos paplitimą ministerijose, KAM ir jai pavaldžios įstaigos atsidūrė viduryje tarp 14 vertintų ministerijų, daugiau kaip trečdalis respondentų nurodė, kad KAM ir jai pavaldžios įstaigos, taip pat LK yra iš dalies korumpuotos. Vidinio tyrimo duomenimis, 8 proc. KAS respondentų nurodė, kad situacija, kuomet siūlomas papildomas atlygis, yra paplitusi KAS, o kaip pagrindinę nenoro pranešti apie korupcijos atvejį priežastį nurodė saugumo jausmo trūkumą. Įvertinus sociologinių tyrimų rezultatus ir išanalizavus KAS institucijų ir jų padalinių savarankiškai atliktus korupcijos pasireiškimo tikimybes vertinimus bei apibendrinus KAS institucijų ir jų padalinių parengtas išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybes, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė pagal Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytus ar TI gynybos sektoriui keliamus kriterijus KAS egzistuoja, tačiau detalus veiklos reglamentavimas, vidaus ir išorės kontrolės priemonės ženkliai sumažina korupcijos pasireiškimo tikimybę.

26. KAS institucijos ir jų padaliniai korupcijos pasireiškimo tikimybes nustatymo proceso metu savo vykdomą veiklos sritį supranta ir vertina labai plačiai: dažniausiai buvo vertinama visos

įstaigos vykdomos veiklos atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nustatytiems kriterijams. Atsižvelgiant į tai, kad KAS institucijų ir jų padalinių vykdomos veiklos sritys ir Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nustatyti kriterijai išlieka tie patys, susidarė situacija, kad kai kurios KAS institucijos ir jų padaliniai kiekvienais metais teikė panašią informaciją apie jų atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, kuri iš esmės atspindi tik bendrą KAS institucijų ir jų padalinių vykdomos veiklos sričių atitiktį Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje nustatytiems kriterijams. Nustatant ir vertinant veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, daugiausia dėmesio skirta veiklos sričių ir atskirų funkcijų atlikimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų peržiūrai ir analizei, sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo skaidrumui bei sprendimus priimančių subjektų įgaliojimų įvertinimui.

27. Siekiant padidinti veiklos sričių antikorpucinės analizės ir vertinimo sistemos veiksmingumą, svarbu užtikrinti antikorpucinių procedūrų atlikimo operatyvumą ir profesionalų rezultatų panaudojimą veiklos skaidrumui didinti. Todėl tikslinga antikorpuciniu požiūriu įvertinti visas rizikingiausias veiklos sritis, įgyvendinti būtinas prevencijos priemones, įvertinti šių priemonių poveikį korupcijos situacijai ir rizikos lygiui, užtikrinti korupcijos prevencijos procedūrų tęstinumą ir nuoseklų tobulinimą, atsižvelgiant į praktinę patirtį ir einamojo laikotarpio aktualijas.

28. KAS institucijų ir jų padalinių veikla yra išsamiai reglamentuota kiekvieno struktūrinio padalinio veiklos nuostatuose, kuriuose nustatyti pagrindiniai veiklos uždaviniai, funkcijos bei darbo organizavimas. Karių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka, atsakomybė ir atskaitomybė detalizuoti atskiruose pareigybių aprašymuose ir pareiginiuose nuostatuose, detalčiai ir išsamiai apibrėžiant funkcijas, teises, taip pat aiškiai nurodant jų pavaldumą ir atsakomybę. KAS priimtuose teisės aktuose įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, nustatyti kontrolės terminai, aiškiai atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės vykdymo funkcijos, numatyti konkretūs kontrolės ir priežiūros funkcijas vykdantys ir sprendimus priimančiosios subjektai (padaliniai, atskiri darbuotojai), išsamiai ir tiksliai apibrėžtos jų teisės ir pareigos. KAS institucijų ir jų padalinių veiklą reglamentuojantys teisės aktai yra nuolat tobulinami, vykdoma teisinio reguliavimo stebėseną, siekiant užkirsti kelią galimam korupcijos pasireiškimui. KAS institucijos ir jų padaliniai pagal kompetenciją yra priėmę būtinius teisės aktus, nustatančius ir detalizuojančius jų vykdomų funkcijų atlikimo procedūras. Dėl sričių, kurių nereglamentuoja įstatymai ar įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai arba teisės aktuose numatyta, kad įstaiga turi detalizuoti savo teisės aktuose tam tikrus klausimus, KAS yra priėmusi vidaus teisės aktus. Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, taikomų teisės ir kitų norminių aktų visumą, darbo praktiką, taikomus priežiūros ir kontrolės mechanizmus, korupcijos rizika vykdant šias funkcijas yra valdoma.

29. Vadovaujantis Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karos tarnybos įstatymu, kitais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, KAS institucijų ir jų padalinių valdymas paremtas subordinacijos principu. Daugelis sprendimų priimami kolegialiai. Yra sudarytos komisijos, kurios priima sprendimus arba teikia krašto apsaugos ministrui siūlymus. Teisės aktai, susiję su KAS institucijų ir jų padalinių veiklos administravimu, įslaptintos informacijos apsauga, dokumentų valdymu, reikalavimų įgyvendinimu, yra tikrinami, atliekamas įslaptintos informacijos apsaugos būklės vertinimas ir nustatytų trūkumų šalinimo kontrolė. Kontrolės principai, organizavimas ir eiga bei apimtys išsamiai reglamentuoti nuostatuose, tvarkos aprašuose ir kituose teisės aktuose. KAS atliekama išankstinė, einamoji ir paskesnioji kontrolė. Valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarka KAS yra išsamiai reglamentuota. Pareiginiai nuostatai, pareigybių aprašymai ir kiti veiklą reglamentuojantys dokumentai peržiūrimi pagal poreikį ir tikslinami atsižvelgiant į teisės aktus, reglamentuojančius KAS veiklą ir planuojamus struktūrinius pakeitimus, pavedamas funkcijas, siekį gerinti veiklos kokybę, išorės subjektų rekomendacijas, pasikeitusius dokumentų rengimo reikalavimus ir kitus veiksnius.

30. Įvertinus antikorupcinių mokymų organizavimą KAS, pažymėtina, kad ši funkcija vykdoma pakankamai gerai, tačiau turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys KAS personalo, vykstančio į tarptautines operacijas, antikorupciniam švietimui. Planuojant KAS darbuotojų dalyvavimą antikorupciniuose mokymuose, būtina įvertinti atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kategorijų vykdomų funkcijų specifiką. Ypatingas dėmesys turėtų būti atkreiptas į korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS vykdančių asmenų bei viešųjų pirkimų komisijų narių antikorupcinių mokymų organizavimą.

31. Įvertinus Korupcijos prevencijos įstatyme keliamo reikalavimo vykdyti teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą įgyvendinimą KAS, nustatyta, kad KAS ši funkcija yra įgyvendinama tik iš dalies.

32. Įvertinus korupcijos prevenciją tarptautinėse operacijose, nustatyta, kad dauguma TI minėtų problemų yra šalinamos arba jau pašalintos. Pažymėtina, kad naujoje karių rengimo tarptautinėms operacijoms mokymo programoje nustatyta, kad kiekvienas karys, vykstantis į tarptautinę operaciją, turi būti supažindintas su korupcinio pobūdžio grėsmėmis. Nors 2017–2021 m. KAS antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių plane nustatyta, kad į tarptautines operacijas, kuriose dalyvauja ne mažesnis kaip būrio dydžio vienetas, skiriamas parengtas karys, atsakingas už antikorupcinę veiklą, ši priemonė dėl įvairių priežasčių nėra iki galo efektyvi. Geresnių rezultatų būtų galima pasiekti vienam ar keliems (priklausomai nuo pajėgų dydžio) į tarptautinę operaciją vykstantiems vadams priskiriant papildomas, su korupcijos prevencija susijusias funkcijas, nustatant jų atsakomybes bei atskaitomybes ir papildomai juos parengiant prieš vykstant į tarptautinę

operaciją. Būtinai nuolatinis informacijos viešinimas apie vykdomą korupcijos prevenciją tarptautinėse operacijose.

33. Įvertinus korupcinės veikos pasireiškimą KAS, 2019 m. buvo patvirtintas vienas pranešimas apie korupcines nusikalstamas veikas. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotojo pėstininkų bataliono profesinės karo tarnybos karys buvo pripažintas kaltu dėl kyšio priėmimo ir smurto veiksnių prieš pavaldinį. Šie korupcijos rizikos veiksniai ankstesniais laikotarpiais nebuvo užfiksuoti ir teigtina, kad jie nėra sisteminiai. Nors esamos teisinės ir organizacinės bei įdiegtos vidaus ir išorės kontrolės priemonės leidžia sumažinti tokio pobūdžio korupcijos apraiškų plitimą KAS, vis dar būtina didinti KAS antikorpucinį potencialą. Tikslinga imtis priemonių, skatinančių KAS personalo nepakantumą korupcijai, didinti KAS personalo pasitikėjimą, šalinti nusivylimą ir baimę pranešti apie korupcinio pobūdžio veikas. Tam tikslui naudinga pasitelkti ne tik antikorpucinio KAS švietimo ar vidines KAS informavimo priemones, bet taip pat pasinaudoti visuomenės informavimo priemonėmis, tokiomis kaip: televizija, radijas ir pan. Į antikorpucinės aplinkos formavimą įtraukti aukštas pareigas einančius asmenis.

34. Siekiant maksimaliai sumažinti korupcijos pasireiškimą rizikos veiksniais ir korupcijos pasireiškimą tikimybę KAS veikloje, reikia kelti personalo sąmoningumo ir korupcijos bei jos padarinių suvokimo lygį – rengti paskaitas, instruktažus ir seminarus, atidžiau analizuoti veiklos sritis, atliekant korupcijos pasireiškimą tikimybės nustatymą, imtis priemonių atsiradusioms teisinio reglamentavimo spragoms šalinti ir vidaus kontrolės sistemos efektyvumui didinti.

35. KAS stiprybių ir silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė:

Vidiniai veiksniai	
Stiprybės	Silpnybės
KAS veikla yra išsamiai reglamentuota kiekvieno struktūrinio padalinio veiklos nuostatuose, nustatyti pagrindiniai veiklos uždaviniai, funkcijos bei darbo organizavimas.	Žmogiškasis veiksnys: ne visada vadovaujamosi nuostatomis ir reglamentais.
Teisės aktai, susiję su įslaptintos informacijos apsauga, dokumentų valdymu, reikalavimų įgyvendinimu, yra tikrinami, atliekamas įslaptintos informacijos apsaugos būklės vertinimas ir nustatytų trūkumų šalinimo kontrolė.	Žmogiškasis veiksnys: tikimybė užverbuoti personalą ar paviesti įslaptintą informaciją to nesuvokiant.
KAS vykdomos kovos su korupcija priemonės: patvirtinta KAS kovos su korupcija programa (korupcijos prevencijos veiksnių planas) ir jos įgyvendinimo priemonių planas (įgyvendinimo priemonės), nustatomos KAS veiklos sritys, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimą tikimybė.	Formalus požiūris į kovos su korupcija priemonių įgyvendinimą KAS institucijose ir jų padaliniuose, teisės aktai nevertinami antikorpuciniu požiūriu.

Nuolat vykdoma KAS kovos su korupcija programos (korupcijos prevencijos veikslių plano) priemonių įgyvendinimo kontrolė ir stebėseną.	Nepakankama KAS institucijų ir jų padalinių asmenų, atsakingų už korupcijos prevenciją, kvalifikacija ar noras vykdyti papildomai jiems priskirtas funkcijas.
Dauguma pirkimų vykdomi centralizuotai, įkurta GRA, įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001 standarto reikalavimus.	Vykstant kai kuriuos viešuosius pirkimus vis dar išlieka galimybė tikslingai apriboti specifikacijas.
Išoriniai veiksniai	
Galimybės	Grėsmės
Užtikrinta galimybė pranešti apie galimą korupcinio pobūdžio veiklą.	Žmogiškasis veiksnys: nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje.
Informacijos apie KAS veiklą viešinimas.	Nesusiformavusi aktyvi visuomenė, kuri reikalautų išsamios informacijos apie KAS veiklą ir sugebėtų ją kritiškai vertinti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS KAS ANTIKORUPCINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

36. Remiantis ataskaitomis apie KAS 2017–2021 m. antikorupcinės programos priemonių plano įgyvendinimą bei pranešimais apie korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, darytina išvada, kad KAS 2017–2021 m. antikorupcinė programa buvo vykdoma sklandžiai. Laiku ir pagal nustatytus priemonės kriterijus buvo įgyvendintos beveik visos priemonės. Neįgyvendinta tik KAS 2017–2021 m. antikorupcinės programos priemonių plano 4.3 priemonė „Siekiant užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą, parengti techninių specifikacijų rengimo KAS tvarkos aprašą“ (terminas 2017 m. IV ketv.), tačiau, siekiant užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą, buvo imtasi kitų priemonių: įkurta GRA, vis daugiau viešųjų pirkimų vykdoma atviro konkurso ir skelbiamų derybų būdu, didžioji dalis viešųjų pirkimų perkelta į elektroninę erdvę, įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001 standarto reikalavimus, vykdomos kitos viešųjų pirkimų skaidrumą užtikrinančios priemonės.

37. Korupcijos požymiai ir korupcijos pasireiškimo tikimybė KAS tiriami kasmet pagal STT direktoriaus patvirtintą metodiką. Apibendrintos išvados buvo teikiamos STT, kuri, išnagrinėjusi pateiktą medžiagą, priimdavo galutinį sprendimą dėl korupcijos rizikos analizės KAS institucijose atlikimo tikslingumo. Visos KAS institucijos ir jų padaliniai nuolat vertino korupcijos pasireiškimo tikimybę, o KAM Generalinė inspekcija apibendrinę gautą vertinimo medžiagą ir teikė motyvuotas išvadas dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Pažymėtina, kad vis dar pasitaiko atvejų, kai KAS institucijos ir jų padaliniai formaliai žiūri į korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, vadovaujasi jau negaliojančiais dokumentais, nenagrinėja korupcijos pasireiškimo tikimybės savo veiklos srityse.

38. KAS interneto svetainėje visuomenė nuolat buvo informuojama apie KAS vykdomas korupcijos prevencijos priemones, KAS vykdomus viešuosius pirkimus, KAS biudžeto panaudojimą ir finansinę veiklą. KAM Centralizuotas vidaus audito departamentas vykdė vidaus auditus ir teikė

rekomendacijas, kaip sustiprinti vidaus audito kontrolės procedūras bei rizikos valdymą audituotuose padaliniuose, vykdė pažangos stebėjimą. Esant poreikiui, buvo rengiami KAS 2017–2021 m. antikorupcinės programos priemonių plano ir korupcijos prevencijos ir kontrolės KAS atlikimo tvarkos aprašo pakeitimai.

39. Įgyvendintos korupcijos prevencijos priemonės užtikrino skaidresnį ir aiškesnį veiklos sričių teisinį reglamentavimą, korupcijos prevencijos kontrolės procedūros suteikė patirties antikorupcinės veiklos organizavimo srityje, tačiau KAS 2017–2021 m. antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių plane užsibrėžtas tikslas pasiekti Lietuvos Respublikos gynybos sistemos korupcijos rizikos indeksą B pagal TI-UK metodiką pasiektas nebuvo.

III SKYRIUS PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

40. Plano tikslas – užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir nuoseklią korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemą KAS.

41. Plano uždaviniai:

41.1. sistemiškai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką;

41.2. užtikrinti veiksmingą numatytų kovos su korupcija KAS priemonių įgyvendinimą;

41.3. kurti korupcijai atsparią aplinką, didinti antikorupcinį sąmoningumą, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms;

41.4. užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą, efektyvumą, viešumą ir kokybę;

41.5. didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą, viešumą, pasitikėjimą KAS institucijomis;

41.6. vykdyti teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą;

41.7. stiprinti korupcijos prevenciją tarptautinėse operacijose;

41.8. stiprinti vientisumą, skaidrumą ir atskaitomybę strateginiame, taktiniame ir operaciniame lygmenyse.

42. Plano uždavinių įgyvendinimas vertinamas pagal Priemonėse nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus.

IV SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, ATSKAITOMYBĖ, ATNAUJINIMAS, FINANSAVIMAS

43. Plano įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS.

44. Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, organizuoja ir kontroliuoja Priemonių rengimą ir įgyvendinimą, teikia siūlymus KAS institucijų vadovams dėl Plano ir Priemonių įgyvendinimo, apibendrina KAS institucijų ir jų padalinių veiklą įgyvendinant Planą bei Priemonės, prireikus teikia siūlymus dėl jų patikslinimo.

45. Plano uždaviniams įgyvendinti nustatomos Priemonės, į kurias įtraukiamos Korupcijos prevencijos įstatyme numatytos priemonės, už kurias atsakinga KAM.

46. Priemonės yra neatskiriama Plano dalis. Jos tvirtinamos ir atnaujinamos krašto apsaugos ministro įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo KAS sritis ir Plano įgyvendinimo stadijas. Priemonėse nustatomas priemonių turinys, už priemonių įgyvendinimą atsakingos KAS institucijos ir jų padaliniai, priemonių įgyvendinimo terminai ir priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

47. Už Plano įgyvendinimą atsako Priemonėse nurodytų KAS institucijų ir jų padalinių vadovai.

48. Plano įgyvendinimo stebėsenai atlikti KAS institucijų ir jų padalinių vadovai paskiria atsakingus asmenis ir apie tai informuoja asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS.

49. KAS institucijos ir jų padaliniai, atsakingi už Priemonių vykdymą, du kartus per metus (iki sausio ir liepos 15 d.) asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, raštu pateikia informaciją apie praėjusį pusmetį Priemonių vykdymo eigą, jų veiksmingumą, problemas, susijusias su Priemonių vykdymu. Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, Priemonėse nurodytu terminu apibendrintą informaciją apie Priemonių įvykdymą KAS pateikia krašto apsaugos ministrui.

50. Informacija apie Plano ir Priemonių įgyvendinimą viešai skelbiama KAM interneto svetainėje.

51. Planas ir Priemonės yra peržiūrimi atsižvelgiant į STT ir kitų kompetentingų institucijų rekomendacijas, taip pat nustačius galimas korupcinio pobūdžio veikas KAS. Jei tokių atvejų nėra, Planas ir Priemonės peržiūrimi vieną kartą per metus, siekiant įvertinti Plano ir Priemonių efektyvumą. Nustačius, kad Priemonės nesukuria siekiamo korupcijos prevencijos efekto, Priemonės gali būti keičiamos ar papildomos naujomis priemonėmis.

52. Plano įgyvendinimas finansuojamas iš KAS skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.

KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS 2022–2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Plano tikslas – užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir nuoseklią korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemą krašto apsaugos sistemoje (toliau – KAS).				
TIKSLO REZULTATO KRITERIJAI:				
1. Iki 2025 m. pasiektas Lietuvos Respublikos gynybos sistemos korupcijos rizikos B indeksas pagal organizacijos „Transparency International“ metodiką (pagal 2020 m. vertinimą suteiktas C indeksas).				
2. Nustatytais terminais 100 proc. įvykdytos korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonės.				
3. Daugiau kaip 80 proc. KAS personalo žino apie KAS vykdomas korupcijos prevencijos priemones ir susidūręs su korupcijos apraiškomis apie tai praneša jam žinomais kanalais.				
4. KAS personalo, manančio, kad korupcija KAS yra paplitusi, mažėjimas iki 4 proc. (2020 m. buvo 8 proc.).				
5. Visuomenės, manančios, kad Krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM) ir jai pavaldžios įstaigos yra labai korumpuotos, mažėjimas iki 10 proc. (2020 m. buvo 13 proc.).				
6. Viešai skelbiamų elektroninių pirkimų vertės dalis nuo visų įvykdytų skelbtų viešųjų pirkimų vertės ne mažesnė kaip 97 proc.				
Eil. Nr.	Priemonė	Vykdytojas	Laukiamo rezultato kriterijus	Vykdyimo terminas (ciklas)
1 UŽDAVINYS. Sistemiskai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką				
1.	1.1. Įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, nustatyti KAS institucijų ir jų padalinių veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos apraiškų tikimybė, ir vertinimo medžiagą pateikti asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS.	KAS institucijos ir jų padaliniai	Nustatyti svarbiausi korupcijos rizikos veiksniai veiklos srityse (teisės aktų spragos, tobulintinos administracinės procedūros, sprendimų priėmimo tvarka ir pan.).	Kasmet iki rugsėjo 1 d.
	1.2. Apibendrinti nustatytus korupcijos tikimybės KAS institucijose ir jų padaliniuose rezultatus, suformuluoti motyvuotą išvadą dėl	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS	Atliktų korupcijos tikimybės vertinimų apibendrinimas ir motyvuotos išvados dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja	Kasmet IV ketv.

	veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir visa tai pateikti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai (toliau – STT).		korupcijos pasireiškimo tikimybė, pateikimas STT.	
	1.3. Pagal nustatytas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, parengti konkrečias priemones galimoms korupcijos apraiškoms valdyti ir paskirti asmenis, atsakingus už šių priemonių įgyvendinimą	KAS institucijos ir jų padaliniai, nustatę didelę korupcijos pasireiškimo tikimybę savo veiklos srityse	Imtasi reikiamų korupcijos prevencijos priemonių nustatytiems rizikos veiksniams veiklos srityse mažinti ar šalinti.	Per 2 mėnesius nuo korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo.
	1.4. Paskelbti išvadas dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės sričių KAM ir KAS institucijų interneto ar intraneto svetainėse.	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS pateikia informaciją, reikalingą pranešimui parengti, KAM SKVRD parengia pranešimą ir paskelbia viešai	Visuomenė informuota apie korupcijos pasireiškimo tikimybę KAS.	Kasmet IV ketv.
	1.5. STT pateikus korupcijos rizikos KAS analizės motyvuotas išvadas, parengti, jei reikia (jei STT nutaria taikyti korupcijos prevencijos priemones), naujas kovos su korupcija KAS institucijose ir jų padaliniuose priemones ir (ar) atnaujinti (patobulinti) esamas.	KAS institucijos ir jų padaliniai, asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS	Reikiamų korupcijos prevencijos priemonių nustatytoms korupcijos grėsmėms mažinti ar šalinti parengimas.	Per 2 mėnesius, gavus STT išvadas.
2 UŽDAVINYS. Užtikrinti veiksmingą numatytų kovos su korupcija KAS priemonių įgyvendinimą				
2.	2.1. Informacijos teikimas apie korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonių vykdymą praėjusį pusmetį asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS.	KAS institucijos ir jų padaliniai	Laiku ir tinkamai įgyvendintos KAS korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonės.	Iki sausio 15 d. (už liepos–gruodžio laikotarpį). Iki liepos 15 d. (už sausio–birželio laikotarpį).

	2.2. Kontroliuoti, kaip įgyvendinamos korupcijos prevencijos veiksų plano įgyvendinimo priemonės. Gautus rezultatus apibendrinti, atlikti antikorupcijos priemonių taikymo KAS analizę.	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS	Laiku ir tinkamai įgyvendintos KAS korupcijos prevencijos veiksų plano įgyvendinimo priemonės.	Pažymų krašto apsaugos ministrui pateikimas du kartus per metus (vasaris, rugpjūtis).
	2.3. Vidaus audito metu įvertinti audituojamo padalinio vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą bei rizikos valdymą ir pateikti rekomendacijas, kaip sustiprinti vidaus kontrolės procedūras bei rizikos valdymą audituotame padalinyje.	KAM CVAD	Laiku įvykdytas metinis vidaus audito planas, identifikuotos korupcijos rizikos, pateiktos rekomendacijos dėl jų šalinimo.	KAM CVAD metiniame vidaus audito plane nustatytais terminais.
	2.4. Teikti valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams informaciją, kurią teisės aktų nustatyta tvarka teikti šiems registrams yra privaloma.	KAM KTPD, kitos KAS institucijos ir jų padaliniai	Laiku pateikta informacija.	Teisės aktų nustatyta tvarka.
	2.5. Kasmet rengti pranešimą apie korupcijos prevencijos veiksų plano priemonių įgyvendinimą.	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS	Parengtas pranešimas.	Kasmet III ketv.
	2.6. Kiekvienoje KAS institucijoje ir (ar) padalinyje paskirti asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją tame padalinyje ar institucijoje. Kontaktinę informaciją (taip pat pasikeitus informacijai) pateikti asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją KAS.	KAS institucijos ir jų padaliniai. KAM vadovaujasi 2.7 papunkčiu	KAS institucijos ir jų padaliniai nuolat turi asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją.	Iki 2022 m. birželio mėn.
	2.7. Paskirti asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją KAM. Kontaktinę informaciją (taip pat pasikeitus informacijai) pateikti asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją KAS.	KAM vadovybė	KAM nuolat turi asmenį, atsakingą už korupcijos prevenciją.	Iki 2022 m. birželio mėn.
3 UŽDAVINYS. Kurti korupcijai atsparią aplinką, didinti antikorupcinį sąmoningumą, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms, formuoti antikorupcinę politiką				

3.	3.1. Remiantis Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovo rekomendacijomis, atlikti atsparumo korupcijai lygio nustatymą ir viešai skelbti interneto svetainėje.	KAS institucijos atlieka ir pateikia asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, jis apibendrintą informaciją pateikia KAM SKVRD. KAM SKVRD gautą informaciją skelbia interneto svetainėje	Nustatyta, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta, šių priemonių diegimo kokybė, praktinis pritaikomumas, jas taikant pasiekti rezultatai.	Kasmet iki vasario 15 d. KAS institucijos ir jų padaliniai pateikia praėjusių metų vertinimus. Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, apibendrina informaciją ir paskelbia viešai kovo mėn.
	3.2. Atnaujinti (jei nėra – parengti) antikorupcinio mokymo programas, taikomas KAS mokymo, kovinio ugdymo ir kvalifikacijos tobulinimo institucijose. Į kursų programas įtraukti aktualias temas apie korupcijos prevenciją.	LK MDV	KAS mokymo, kovinio ugdymo ir kvalifikacijos tobulinimo institucijose atnaujintos mokymo programos, atitinkančios esamas grėsmes.	Kasmet III ketv. (iki rugsėjo 1 d.).
	3.3. Organizuoti (prisidėti prie organizavimo) seminarus (paskaitas) KAS institucijose ir jų padaliniuose korupcijos prevencijos ir kontrolės temomis, atsižvelgiant į tarnybų, departamentų ir karinių dalinių bei junginių uždavinių ir funkcijų specifika.	LK MDV organizuoja, kitos KAS institucijos ir jų padaliniai teikia poreikį LK MDV ir užtikrina personalo dalyvavimą organizuojamuose renginiuose	KAS dirbančių asmenų antikorupcinio sąmoningumo ir korupcijos suvokimo lygio kilimas.	Planų parengimas – kasmet I ketv., seminarai ir paskaitos – pagal patvirtintą planą.
	3.4. Rengti ir skaityti arba platinti el. paštu pranešimus apie korupcines grėsmes ir korupcijos prevenciją KAS.	Asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją KAS institucijose	Nuolatinis KAS institucijų ir jų padalinių personalo informavimas apie korupcines grėsmes ir jų prevenciją KAS.	Kartą per pusmetį.

	3.5. Teikti SKVRD informaciją apie audituojamų padalinių korupcijos rizikos valdymą, vidaus audito metu nustatius, kad audituojamame padalinyje korupcijos rizika valdoma nepakankamai, nuasmenintą informaciją bei rekomendacijas skelbti KAM intraneto svetainėje.	KAM CVAD, KAM SKVRD	Korupcijos rizikos valdymo efektyvumo kėlimas.	Kartą per pusmetį.
	3.6. Sukurti korupcijos prevencijos bei pranešėjų apsaugos rubrikas visose KAS institucijų interneto svetainėse.	KAS institucijos	Visose KAS institucijų interneto svetainėse sukurtos korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos rubrikos ir nurodyti už korupcijos prevenciją atsakingi asmenys.	Iki 2022 m. gruodžio mėn.
4 UŽDAVINYS. Užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą, efektyvumą, viešumą ir kokybę				
4.	4.1. Siekiant kelti viešuosius pirkimus vykdančio personalo kvalifikaciją, kiekvienais metais surengti ne mažiau kaip 2 seminarus viešųjų pirkimų organizavimo klausimais KAS perkančiosioms organizacijoms.	KAM ĮPS	Personalo kvalifikacijos kėlimas užtikrins skaidrius ir racionalius prekių, darbų ar paslaugų pirkimus.	Ne mažiau kaip du kartus per metus
	4.2. KAM interneto ir intraneto svetainėse nuolat teikti (ir atnaujinti) informaciją apie teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, taikymą, apie viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo KAS institucijose ir jų padaliniuose taisykles, viešųjų pirkimų praktikoje dažnai kylančius klausimus, kitus viešųjų pirkimų ypatumus ir specifiką, viešuosius pirkimus vykdančio personalo mokymą.	KAM ĮPS, KAM SKVRD	Informacijos pateikimas ir atnaujinimas laiku.	Nuolat, atsiradus naujai (dar neskelbtai) informacijai.
	4.3. Siekiant padidinti viešųjų pirkimų skaidrumą, nuolat vertinti, kokia pirkimų dalis vykdoma iš tų pačių tiekėjų, duomenis pateikti	KAS institucijos ir jų padaliniai	Nuolat žinoma, kokia pirkimų dalis vykdoma iš tų pačių tiekėjų (procentinė išraiška).	Iki sausio 15 d. (už liepos–gruodžio laikotarpį).

	asmeniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS.			Iki liepos 15 d. (už sausio–birželio laikotarpį).
	4.4. Vykdyti neplaninį vidaus auditą. Nustačius pažeidimų ar trūkumų, teikti rekomendacijas dėl jų šalinimo.	KAM CVAD	Audituojamos ne mažiau kaip dvi institucijos per metus.	Du kartus per metus.
5 UŽDAVINYS. Didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą, viešumą, pasitikėjimą KAS institucijomis				
5.	5.1. Viešai skelbti detalias KAS biudžeto vykdymo ataskaitas, nurodant, kokiems tikslams skiriami straipsnio „Kitos išlaidos“ asignavimai ir kt.	KAM FBD	Visuomenė informuota apie KAS finansinę veiklą.	Kartą per pusmetį.
	5.2. Per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais informuoti žiniasklaidą, o per ją ir visuomenę apie KAS veiklą, darbuotojų piktnaudžiavimą tarnyba, korupcijos apraiškas ar kitus atvejus.	KAM SKVRD, asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS	Visuomenei pateikta informacija apie KAS darbuotojų, tarnautojų ir (ar) karių piktnaudžiavimą tarnyba.	Jei nustatomas toks atvejis.
	5.3. Organizuoti bendrus KAS institucijų ir visuomenės renginius, dalyvauti diskusijose su visuomene antikorupcijos temomis.	KAM SKVRD, kitos KAS institucijos	Paskatinta visuomenės diskusija gynybos politikos klausimais, užtikrintas svarstomų klausimų skaidrumas.	Pagal renginių planus.
	5.4. Periodiškai atlikti tyrimus, siekiant nustatyti KAS darbuotojų požiūrį į korupcijos apraiškas.	Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę KAS, KAM SKVRD	Nustatyta KAS darbuotojų tolerancija korupcijai.	2022 ir 2024 m.
	5.5. Formuojant nepakantumą korupcijai, viešai skelbti krašto apsaugos ministro ar viceministrų kalbas apie korupcijos prevenciją KAS, skaidrios veiklos principus ir prioritetus, pabrėžiant korupcijos prevencijos svarbą.	Krašto apsaugos ministras, viceministrai, ministro sekretoriatas, KAM SKVRD	Aukšti pareigūnai įtraukti į antikorupcinės politikos formavimą. Formuojamas nepakantumas korupcijai.	Kartą per pusmetį.
6 UŽDAVINYS. Vykdyti teisės aktų ar jų projektų antikorupcinį vertinimą				

6.	6.1. Paskirti asmenis (du ar daugiau), atsakingus už teisės aktų ar jų projektų antikorpupcinį vertinimą.	KAS institucijos	Kiekviena KAS institucija ar jos padaliniai turi nuolatinius (du ar daugiau) teisės aktų ar jų projektų vertintojus antikorpupciniu požiūriu.	Paskirti iki 2022 m. birželio mėn.
	6.2. Vykdyti teisės aktų projektų, reguliuojančių ar numatančių reguliuoti visuomeninius santykius, nurodytus Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje, antikorpupcinį vertinimą.	Teisės akto ar jo projekto vertintojai antikorpupciniu požiūriu	Visi KAS srities teisės aktai ar KAS institucijų rengiami teisės aktų projektai, reguliuojantys visuomeninius santykius, nurodytus Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje, vertinami antikorpupciniu požiūriu.	Nuolat.
	6.3. Viešinti teisės aktų ar jų projektų antikorpupcinio vertinimo pažymas institucijos interneto svetainėje, nesant galimybės, KAM interneto svetainės rubrikoje „Korupcijos prevencija“.	Teisės akto ar jo projekto vertintojai antikorpupciniu požiūriu, KAM SKVRD	Užtikrinamos korupcijos prevencijos įstatyme numatytos antikorpupcinio vertinimo priemonės.	Atlikus teisės akto ar jo projekto antikorpupcinį vertinimą.
	6.4. Organizuoti teisės akto ar jo projekto vertintojų antikorpupciniu požiūriu kvalifikacijos kėlimą.	KAS institucijos	Išlaikoma reikiama teisės akto ar jo projekto vertintojų antikorpupciniu požiūriu kvalifikacija.	Ne rečiau kaip kartą per metus.
7 UŽDAVINYS. Stiprinti korupcijos prevenciją tarptautinėse operacijose				
7.	7.1. Organizuoti ir vykdyti visų lygių vadų, vykstančių į tarptautines operacijas, antikorpupcinį švietimą.	LK MDV	Visų lygių vadai žino galimas korupcijos grėsmes tarptautinėse operacijose, taip pat kokių priemonių imtis susidūrus su korupcijos apraiškomis.	Prieš vykstant į tarptautines operacijas.
	7.2. Prieš vykstant į tarptautinę operaciją organizuoti galutinį instruktažą su būtinausia informacija korupcijos prevencijos tema.	LK GŠ	Personalas, dalyvaujantis tarptautinėse operacijose, gauna aktualiausia informaciją, susijusią su korupcijos prevencija.	Prieš vykstant į tarptautines operacijas.

	7.3. Vykdam tarptautinę operaciją, vienam ar keliems į tarptautinę operaciją vykstantiems vadams priskirti papildomas, su korupcijos prevencija susijusias funkcijas, nustatant jų atsakomybę ir atskaitomybę bei papildomai juos parengiant prieš vykstant į tarptautinę operaciją.	LK GŠ	Visose tarptautinėse operacijose paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją.	Dalyvaujant operacijose.
	7.4. Tarptautinių operacijų ataskaitose įtraukti korupcijos prevencijos sritį su klausimais, atskleidžiančiais korupcijos prevencijos problemas tarptautinėse operacijose.	LK GŠ	Atskleistos korupcijos prevencijos problemos, nustatytos priemonės joms šalinti.	Teisės aktų nustatyta tvarka.
	7.5. Parengti ir viešai skelbti pranešimus apie korupcijos prevenciją tarptautinėse operacijose.	LK GŠ pateikia informaciją, reikalingą pranešimui parengti, KAM SKVRD parengia pranešimą ir paskelbia viešai	Visuomenė informuota apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones tarptautinėse operacijose.	Ne rečiau kaip du kartus per metus.
8 UŽDAVINYS. Stiprinti vientisumą, skaidrumą ir atskaitomybę strateginiame, taktiniame ir operaciniame lygmenyse				
8.	8.1. Parengti planą ir procedūras vientisumo formavimo (angl. Building Integrity) programai įgyvendinti visuose KAS veiklos lygmenyse, įskaitant ir tarptautines operacijas.	LK GŠ, KAM Euroatlantinio bendradarbiavimo grupė	Gerosios vientisumo formavimo praktikos perėmimas ir įgyvendinimas KAS.	Iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Vartojamų santrumpų sąrašas:

SKVRD – Strateginės komunikacijos ir viešųjų ryšių departamentas

CVAD – Centralizuotas vidaus audito departamentas

KTPD – Karo tarnybos ir personalo departamentas

MDV – Mokymo ir doktrinų valdybos vadovybė

IPS – Įsigijimų politikos skyrius

FBD – Finansų ir biudžeto departamentas

GŠ – Gynybos štabas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Krašto apsaugos ministerija 188602751, Vilnius, Totorių g. 25
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS 2022–2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO IR JO ĮGYVENDINAMŲJŲ PRIEMONIŲ PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-16 Nr. V-395
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ARVYDAS ANUŠAUSKAS, Ministras
Sertifikatas išduotas	ARVYDAS ANUŠAUSKAS, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-16 14:19:55 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 09:21:23 – 2023-12-11 09:21:23
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema DokVIS, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, į.k. 188602751 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 10:59:28 iki 2024-12-19 10:59:28
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-05-16 16:00:41)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-05-16 16:00:41 Dokumentų valdymo sistema Avily